

Tietoa tiensuunnitteluun nro 58

Julkaisija: Tiehallinto, tekniset palvelut 2.1.2002

OHITUSKAISTOJEN Uudet SUUNNITTELUPERIAATTEET

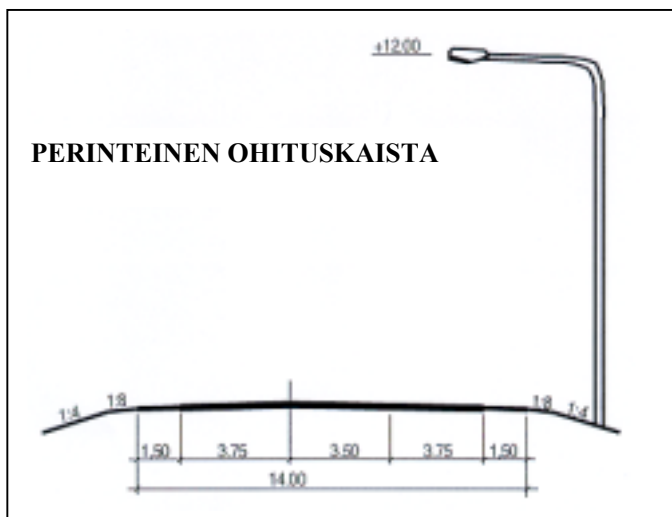
Lähtökohdat

Kaksikaistaisilla teillä ohitusmahdollisuuksia tulisi olla säännöllisin välein. Ohitusmahdollisuus voidaan toteuttaa ohitusnäkemien tai ohituskaistojen avulla. Ohituskaistojen tavoitteena on liikenteen sujuvuuden parantaminen tarjoamalla ohitusmahdollisuuksia sellaisilla kaksikaistaisilla tiejaksoilla, joilla joko tien geometrian tai vastaantulevan liikenteen vuoksi ohituspaikkoja on vähän. Ohituskaistojen tavoitteena on myös parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä vaarallisia ohituksia.

Keskikaide lisää liikenneturvallisuutta kohtaavien ajoneuvojen välillä. Ohituskaistojen kohdalla keskikaiteella voidaan estää tai lieventää seurauksia ohitus- ja kohtaamisonnettomuuksissa sekä vasemmalle suistumisissa. Ohituskaistojen kohdalla tapahtuneista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista on tällaisia onnettomuuksia ollut noin 60 %.

Poikkileikkaus

Perinteinen ohituskaistan poikkileikkaus on 14,0 m. Peruskaistojen leveydet ovat 3,75 m, ohituskaistan leveys 3,5 m ja pientareet 1,5 m.

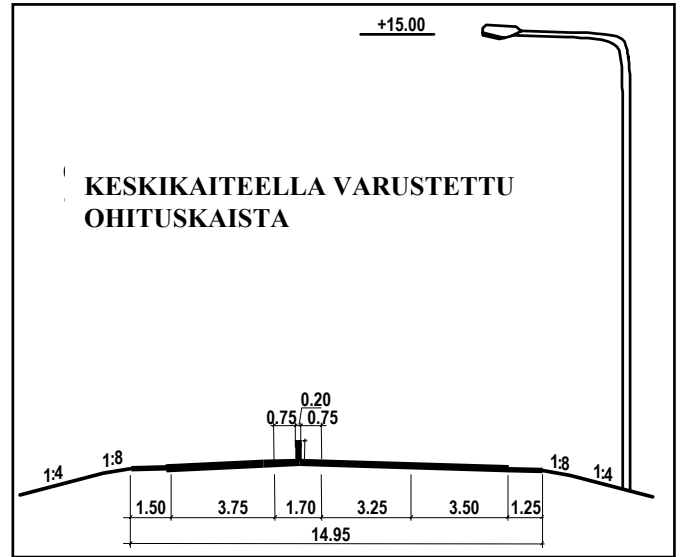
Vastakkaiset ajosuunnat on erottanut kaksoissulkuviiva, mikäli näkemät eivät ohituskaistaan nähden vastakkaisessa suunnassa ole olleet riittävät ohitukseen. Tämä on aiheuttanut kuitenkin väärinkäsityksiä ja vaaratilanteitakin ohituskaistan käytössä. Aina ei ole ollut selvää, kuka on ohituskaistan ensisijainen käyttäjä. Toisaalta yksikaistaisen suunnan ohituskielto kieltää myös hitaan maatalousajoneuvon ohittamisen vastakkaisen ajosuunnan kaistaa käyttäen.

Liikenneturvallisuuksista ohituskaistat varustetaan aina kaksoissulkuviivalla.

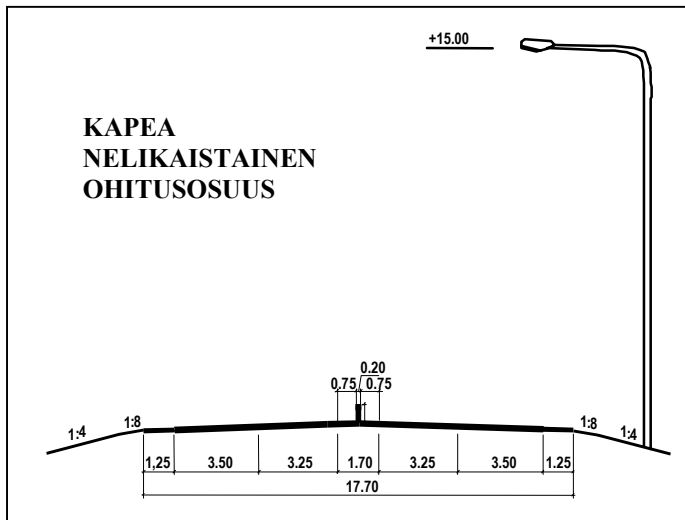
Liikenneturvallisuuksyistä uudet ohituskaistat toteutetaan niin, että ajosuunnat erottaa keskikaide.

Keskikaiteella varustetun ohituskaistaosuuden poikkileikkaus on 14,95 m.

Keskikaide edellyttää, että ohituskaistaosuus on lähes liittymävapaa. Mikäli liittymiä ei ensimmäisessä rakennusvaiheessa saada ohituskaistaosuudelta poistettua, voidaan ohituskaista toteuttaa ilman keskikaidetta.

Myös uudet keskikaiteettomat ohituskaistat toteutetaan em. poikkileikkausmitoituksella, jolloin varaudutaan toisessa rakennusvaiheessa toteutettavaan keskikaiteeseen. Aiempaa noin metrin leveämpi poikkileikkaus keskikaiteettomana mahdollistaa yksikaistaisen suunnan pientareen leventämisen, jolloin hitaan ajoneuvon ajaessa osaksi pientareella sen ohittaminen on mahdollista vastakkaisen ajosuunnan kaistaa käyttämättä.

Ohituskaistat on mahdollista sijoittaa myös kohdakkain, jolloin ne muodostavat lyhyen nelikaistaisen osuuden. Nelikaistainen ohitusosuus varustetaan keskikaiteella.

Tällaista ratkaisua voivat puoltaa esim. liittymäjärjestelyjen helpottuminen verrattuna ohituskaistojen perinteiseen peräkkäin sijoittamiseen tai rakentamisessa vaiheittain eteneminen nelikaistaiseen tiehen. Tällöin on tärkeää, että autoilija havaitsee ajavansa ohituskaistaosuudella eikä pidemmällä kaksiajorataisella tiellä. Nelikaistaisen ohitusosuuden ei tulisi olla liian pitkä (< 4 km) ja liikenteen ohjaus selkeä.

Liittymät

Ohituskaistoille ei tulisi jättää liittymiä. Liittymä ohituskaistan alussa on liikenneturvallisuuksyiden kannalta parempi kuin liittymän sijoittaminen ohituskaistan loppuun.

Ohituskaistojen kohdalle kuitenkin jää usein vähäliikenteisiä liittymiä. Vähäliikenteiset yksityistiet ja maatalousliittymät on mahdollista toteuttaa silmukkaliittymän niin, että keskikaiteeseen jätetään tien ylitystä varten aukko.

Hiljaisilta yksityisteiltä voidaan sallia liittyminen päätielle vain oikealle, mikäli se vähentää rinnakkaistiejärjestelyjä ja kiertoahtaa.

Mikäli maatalousliikenne on pääsääntöisesti tien ylittävää liikennettä ja ohituskaistaosuuden kiertäminen aiheuttaa kohtuutonta haittaa, voidaan kaiteeseen jättää aukko tien kohtisuoraa ylitystä varten.

Pysähdystaskut

Ohituskaistan yksikaistaisella suunnalla ajoneuvon pysäyttäminen on mahdollista päällystettyä piennarta ja päällystämätöntä tukiennarta hyväksikäyttäen. Tällöin leveämmänkin ajoneuvon ohittaminen on vielä mahdollista. Pidemmällä ohituskaistajaksoilla keskikaiteellisen vaihtoehdon yksikaistaiselle osuudelle on myös hyvä toteuttaa pysähdystaskuja sopivin välein.

Keskikaidetyypin valintaperusteista

Kapean keskikaistan kaidetyypeiksi soveltuvat vaijerikaide ja putkipalkkikaide. Betonikaide soveltuu keskikaiteeksi, mikäli osuudelle halutaan keskikaistavalaistus. Muutoin betonikaide on kallis ja kaidetyypeistä eniten lunta kinostava. Putkipalkkikaide on kevyt ja edellistä huomaamattomampi. Se ei ehkäise kuitenkaan häikäisyä kuten betonikaide. Vaijerikaide on kevyin ja huomaamattomin kaidetyypeistä. Vaijerikaide ei kinosta, mutta on muita kaidetyyppejä herkempi kolhuille.

Kevyt liikenne

Vähäinen kevyt liikenne voidaan keskikaiteellisissa ohituskaistaosuuksilla sallia. Mikäli osuudella on tien risteävää kevyttä liikennettä, rakennetaan alikulut.

Uudet ohjeet

Ohituskaistojen suunnitteluohjeet laaditaan vastamaan uusia suunnitteluperiaatteita vuoden 2002 aikana.

Edelliset numerot:**v.2000**

47. Perusverkon eritasoliittymien turvallisuus
48. Liikennemerkkien ja opastustaulujen törmäysturvallisuus ja mitoituskuormat
49. Teiden suunnittelua koskevat ohjeet....
(päivitetty versio internetissä 49 B, C jne.)
50. Kaiteen pituus ja joustovara sekä kaidetyypin valinta
51. Raskaat ajoneuvot kiertoliittymissä
52. Joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen

v. 2001

53. Pääteiden turvallisuus
54. Taajamien seurantaselvitys
55. Silmukkakäännös ohituskaistan kohdalla
56. Taajamakeskustatien poikkileikkaus ja raskas liikenne

**49.E Teiden suunnittelua koskevat ohjeet
vuoden 2001 alussa****v. 2002**

57. Kaksiajorataisten teiden keskikaistojen kulkuaukot

Tietoa tiensuunnitteluun nro 58**Ohituskaistojen uudet suunnitteluperiaatteet**

Kohderyhmä: Tiensuunnittelijat

Jakelu: Kopioimalla, www.tiehallinto.fi/thohje/

Lisätietoja: Pauli Velhonoja, Tiehallinto
puh. 0204 22 2315, faksi 0204 22 2312
pauli.velhonoja@tiehallinto.fi

Päivi Pesu, Tiehallinto
puh. 0204 22 2338, faksi 0204 22 2312
paivi.pesu@tiehallinto.fi